

Прикарпатський національний університет імені Василя

Стефаника

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) німецької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи художнього перекладу»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 8. 020303 – філологія

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність мова і література (німецька)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

— (назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення

іноземних мов

(назва інституту, факультету, відділення)

ІВАНО ФРАНКІВСЬК

2017

Робоча програма «Основи художнього перекладу» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 8. 020303 – філологія спеціальність мова і література (німецька) „___” _____, 2017 р. – 22 с.

канд.філол.наук, доцент Ткачівська М.Р.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної

комісії) _____ німецької

філології

Протокол від “___” _____ 2017 року № ___

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) німецької

філології

_____ (Остапович

О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“___” _____ 2017 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) мова і література (німецька)

(шифр, назва)

Протокол від “___” _____ 2017 року № ___

“___” _____ 2017 року

Голова _____ (Остапович

О.Я.)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

© Івано-Франківськ, 2017 рік

Ткачівська М.Р.

1.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0203. Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>6.020303 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -		Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції
	год.		8 год.
	Практичні, семінарські		
	год.		10 год.
	Лабораторні		
	год.		год.
	Самостійна робота		
год.	60 год.		
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:3

для заочної форми навчання – 1:6

3. Мета та завдання навчальної дисципліни "Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства":

- розкрити загальні питання теорії перекладу;
- ознайомити студентів з основними моделями та закономірностями процесу перекладу;
- забезпечити глибоке засвоєння видів і типів перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу (МП);
- навчити студентів розрізняти жанрово-стилістичні особливості (ознаки) різних типів тексту;
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій,
- розглянути специфіку перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу;
- ознайомити студентів з поглядами найвидатніших перекладознавців на поняття і термін "переклад";
- загострити увагу студентів на термінологічній ущербності термінів "адекватний переклад", "еквівалентний переклад" та ін.;
- показати багатство виражальних засобів української мови;
  - Ознайомити студентів із труднощами перекладу безеквівалентної лексики, сленгу, жаргону, молодіжної лексики;
  - Розглянути способи перекладу фразеологічних одиниць;
  - розвинути у студентів навички вибору трансляторного інструментарію для відтворення лексичних та фразеологічних одиниць при перекладі.

У процесі здійснення перекладу важливо попередити помилки, що виникають через схожі, хоча насправді відмінні явища в межах кожного аспекту іноземної та рідної мов. Отже, вивчення курсу "Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства" покликане запобігти інтерференції української мови на іноземному та навпаки.

Завдання дисципліни:

- ознайомитися з відомими українськими та зарубіжними перекладачами та текстами їх перекладів;
- сформувати навички підходу до перекладу різножанрових текстів;
- вміти зробити реферативний, анотаційний, підрядковий і літературний переклад текстів посильних труднощів.
- перекладати самостійно уривки з художніх тексти з іноземної мови українською;
- здійснити аналіз перекладеного тексту;
- написати рецензію на перекладений текст.

Завданням лекцій є ознайомлення студентів із загальнотеоретичними й методологічними питаннями перекладу художнього твору та їх втіленням на практиці.

Мета семінарських занять — поглибити розуміння студентами основних проблем дисципліни, перевірити рівень опанування студентами матеріалу лекцій та рекомендованої літератури, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню студентів розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі. Сформувати у студентів навички опанування лінгвоетнокультурними засобами усно та письмово-мовленнєвої комунікативної компетенції та її адекватного двостороннього перекладу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен
ЗНАТИ:

- методи і прийоми різних видів перекладу.

УМІТИ:

- здійснювати аналіз тексту перекладу;

- здійснювати переклад художнього тексту з німецької мови на українську та з української мови на німецьку;

- написати рецензію на текст перекладу.

4. Міждисциплінарні зв'язки

Курс тісно пов'язаний із практичним курсом німецької мови, мовознавством, філософією, естетикою, дидактикою, педагогікою, психологією, теорією та історією літератури, літературною критикою.

Взаємодія названих дисциплін у навчальному процесі створює наукове підґрунтя для осягнення знаннями та вміннями перекладача.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ЄКТС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема № 1. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

1. Статус художнього перекладу в перекладознавстві.
2. Труднощі перекладу художніх текстів.
3. Проблема адекватності та еквівалентності перекладу.
4. Моделі перекладу. Способи та прийоми перекладу художніх творів.

Тема №2. Творча особистість перекладача як суб'єкта міжкультурного посередництва.

1. Індивідуальний стиль перекладача й особа автора.
2. Сучасні українські перекладачі та їх переклади.
3. Сучасні зарубіжні перекладачі (С.Штьор, А.Вольдан, К.Дате, К.Бруннер, А.Кратохвілл та ін.).

Практичний модуль

Практичне заняття № 1.

Творча особистість перекладача як суб'єкта міжкультурного посередництва.

1. Творча манера переклада на прикладі Софії Онуфрів (за М.Л.Іваницькою).
2. Сабіна Шьор, Клаудія Дате, Каті Бруннер та особливості їх перекладу.
3. Українські сучасні перекладачі.

Література:

1. ІВАНИЦЬКА М. Л. Київський національний університет імені Тараса Шевченка/М.Л.Іваницька. **МОВНА ОСОБИСТІСТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ПРОДУКТ ПЕРЕКЛАДУ** (на матеріалі роману Б. Леберта “Крейзі”), – Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип. 21. – 2012.
2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.

4. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
5. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135с.
6. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. — М: Изд-во «Екзамен», 2004. — 350 с.
7. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія] / О. В. Ребрій. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. — 376 с. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
8. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
9. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 2.

Переклади творів Юрія Андруховича, Сергія Жадана і Любка Дереша та їх особливості. Робота над текстами.

Література:

1. Алексеев И.С. Профессиональный тренинг переводчика. - СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. — 288 с.
2. Казакова Т.А. Практические основы перевода. — СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. — 320 с.
3. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. — М.: Академия, 2003. — 192 с.
4. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». — Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. — 48 с.
5. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
7. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.

8. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
9. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
10. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135с.
11. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. — М: Изд-во «Экзамен», 2004. — 350 с.
12. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
13. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
14. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 3.

Переклади творів Оксани Забужко, Тимофія Гаврилів, Тараса Прохаська та їх особливості.

Робота над текстами.

Література:

10. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.
11. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
12. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
13. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
14. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
15. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135с.

16. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. – М: Изд-во «Экзамен», 2004. – 350 с.
17. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
18. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
19. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема № 3.

Автор перекладу – це співторець тексту?

1. Тактики вірності перекладу та прерогативи кожного перекладача.
2. Креативний переклад і трансляторні пастки.
3. Проблема неперекладності і що з нею робити?
4. Шкала якості перекладу.

Тема №4. Особливості відтворення українських фразеологізмів німецькою мовою на основі їх походження.

1. Вплив символіки конотативних значень фразеологізмів на вмотивованість їх значень.
2. Співвідношення вмотивованості ФО української і німецької мов.
3. Відтворення ФО з компонентом-зоонімом.
4. Відтворення ФО з компонентом-соматизмом з точки зору їх етимології.
5. Вплив національно-культурної специфіки на значення фразеологізмів.

Практичний модуль 2.

Практичне заняття № 4.

Відомі українські перекладачі Юрка Прохасько, Наталка Сняданко та ін.
Робота над текстами.

Література:

1. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.

2. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
3. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
4. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
5. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 5.

Порівняльний аналіз перекладеного художнього тексту з німецької мови на українську. Робота над текстами.

Література:

6. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
7. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
8. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
9. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
10. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 6.

Порівняльний аналіз перекладеного художнього тексту з української мови на німецьку. Робота над текстами. Написання рецензій.

Література:

2. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. — М.: Академия, 2003. — 192 с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.

4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
6. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
7. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
8. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	2	12	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Особливості перекладу художніх текстів		2	1			4						
Тема 2. Особистість перекладача і його праця над собою.		2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1		10	5			30						
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 3. Автор перекладу – це співтворець тексту?		2				8						
Тема 4.		2				8						

Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.												
Разом за змістовим модулем 2		10	5			30						
Усього годин		20	10			60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Творча особистість перекладача як суб'єкта міжкультурного посередництва.	2
2	Переклади творів Юрія Андруховича, Сергія Жадана і Любка Дереша та їх особливості. Робота над текстами.	2
3	Переклади творів Оксани Забужко, Тимофія Гаврилів, Тараса Прохаська та їх особливості. Робота над текстами.	2
4	Відомі українські перекладачі Юрка Прохасько, Наталка Сняданко та ін. Робота над текстами.	2
5	Порівняльний аналіз перекладеного художнього тексту з німецької мови на українську. Робота над текстами.	2
6	Порівняльний аналіз перекладеного художнього тексту з української мови на німецьку. Робота над текстами. Написання рецензій.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

...		
-----	--	--

1. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури, підготовці повідомлень на семінарських і практичних заняттях, засвоєнні питань, що виносяться на самостійне опрацювання. Самостійна робота є основним способом виховання самостійності в опануванні знань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз перекладу твору: Ю.Андрухович «12 обручів» – Jury Andruchowysch “Zwölf Ringe”	20
	Аналіз перекладу твору: Ю.Андрухович «Московіада» – Jury Andruchowysch „Moskoviada“	20
	Аналіз перекладу твору: Ю. Андрухович «Таємниця» – Jury Andruchowysch “Geheimnis”	20
	Аналіз перекладу твору: Л. Дереш «Культ» – Ljubko Deresch „Kult”	20
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Лекції, практичні та лабораторні заняття з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), що призначені для супроводу навчального процесу.

Електронний лабораторний практикум – інформаційна інтерактивна демонстраційна модель природних і штучних об'єктів, процесів та їхніх властивостей із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації.

Самостійна робота з використанням можливості мережі інтернет з наданням відповідних посилань на джерело інформації.

Самостійна підготовка з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам

навчального процесу), а також інших локальних і мережевих інформаційних ресурсів.

11. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система контролю складається з поточного, рубіжного та підсумкового етапів.

Поточний контроль здійснюється у формі усного фронтального опитування у процесі бесіди, дискусії під час семінарських занять та проведення практичних і, можливо, лабораторних робіт. Рубіжний контроль — у формі виконання тестів, які охоплюють питання вивчених тем. Підсумковим контролем є складання заліку і іспиту.

Підсумкова контрольна робота виконується на заключному етапі та передбачає виявлення рівня опанування студентами теоретичного матеріалу та набутих практичних навичок. Кожен студент повинен виконати 2 контрольні роботи, які допоможуть виявити знання з кожного розділу дисципліни.

Залік з курсу перекладознавства проводиться у формі відповіді на теоретичне запитання, передбачено програмою, та виконання практичного завдання — виявлення мовних явищ у запропонованому тексті та коментування засобів їх передавання.

Рівень компетенції студентів визначається на іспиті, для успішного складання якого студенти повинні вміти:

- швидко й ефективно користуватися різними типами словників при виконанні перекладів;
- виконати якісний підрядковий переклад тексту;
- виконати схвальний і негативний анотаційний переклад тексту;
- зробити реферативний переклад тексту;
- відрізнити реферативний переклад від анотаційного чи підрядкового;
- навести й пояснити односторонню та двосторонню парадигматичну модель праці перекладача-тлумача;
- виконати скоповий переклад тексту;
- показати на власному перекладі наявність відтворення на рівні денотативів і семем;
- користуватися трансформаціями і відшукувати трансформації в будь-якому перекладі;
- здійснити переклад з української мови на німецьку та з німецької мови на українську;
- написати рецензію на перекладений твір.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		T12

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та національною шкалою

Оцінку «А» («відмінно») заслуговує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання, за повне (від 90% до 100%), методично правильне висвітлення основних (за варіантами) та додаткових програмових питань з даного курсу, за аргументацію висловлених положень переконливими прикладами, знанням основних і другорядних перекладацьких явищ, вміння логічно викласти матеріал і зробити відповідні висновки. Студент який виявив здатність самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною і додатковою літературою, рекомендованою програмою. Така оцінка передбачає також засвоєння студентом взаємозв'язку основних понять дисципліни і їх значення для набутої професії.

Оцінку «В» («добре») ставлять студентіві, який засвоїв навчально-програмовий матеріал, у повному обсязі, успішно виконує передбачені програмою завдання, опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. Тобто студентіві, який засвідчив систематичний характер знань із дисципліни і здатний до їх самостійного поповнення й оновлення у процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Оцінка «С» («добре») ставиться за порівняно повне й методологічно в цілому правильне висвітлення основних і додаткових питань з даного курсу, належну аргументацію відповідей прикладами, вмінням логічно викласти перекладознавчий матеріал і зробити основні висновки.

Оцінки «D» («задовільно») заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною літературою, рекомендованої програмою.

Оцінка «Е» («задовільно») ставиться за відповіді, які хоч і свідчать про деяке знання студентами програмового матеріалу (в межах 50%), але є неповними, поверховими, без достатньої аргументації та належної логіки викладу.

Оцінку «FX» («незадовільно») ставлять студентіві, у знаннях якого є прогалини, який припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінка «F» («незадовільно») ставиться за засвоєння студентом програмового матеріалу (менше 50%), за відповіді неправильні або надто приблизні, в яких не висвітлюється суть питань, не простежується логіка викладу, відсутні самостійні узагальнення і висновки, тобто студентіві, який неспроможний

продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після закінчення вищого навчального закладу без додаткових занять з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. М.Р. Ткачівська. [Інтертекстуальність та цитати доби тоталітарного режиму в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича](#)
2. М.Р. Ткачівська. [Цитати доби української незалежності в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича.](#) - Вісник Луганського національного університету.
3. М.Р. Ткачівська. Поетичні вкраплення та їх переклад (на прикладі української та німецької мов) Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія «Філологічна». Випуск 54. С.300-303.
4. Ткачівська М. Вставні слова і мовне табу (про ще одну проблему лихослів'я) / М. Ткачівська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 126. – 606 с. – С. 266-270.
5. Ткачівська М. Мова гніву або вербальне опоганення / М. Ткачівська; гол. ред. Н. В. Іваницька // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологічна (мовознавство): збірник наукових праць. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2014. – Вип. 19. – 474 с. – С. 263-268.
6. Ткачівська М. Р. Мовні «заплави» або лихослів'я (перчений хліб перекладача) / М. Ткачівська // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – № 3 (286) лютий 2014. – 184 с. – С. 50-57.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексеева, И. С. Введение в переводоведение: Учебное пособие для вузов. – М. : Академия, 2008. – 354 с.
2. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад: Навчальний посібник.– Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2001.– 284 с.
3. Комиссаров В.Н. Теория перевода – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с.
4. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. — Київ: Юніверс, 2003. — 280 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).— Вінниця: Нова Книга, 2003.— 448с.

7. Латышев Л. К. Перевод : теория, практика и методика преподавания : учеб. пособие для студ. пер. фак. вузов / Л. К. Латышев, А. Л. Семенов. – М. : Academia, 2003. – 192 с.
8. Маслова, В. А. Лингвокультурология: учебное пособие для вузов. – М.: Академия, 2007. – 202 с.
9. Садохин, А. П. Теория и практика межкультурной коммуникации: учебное пособие для вузов / А. П. Садохин. – М.: Юнити, 2004. – 271 с.

Додаткова

1. Бархударов Л.С. К вопросу об отношении формальных и семантических моделей предложения // Теория языка. Англистика. Кельтология. – М.: Наука, 1976. – С. 11-18.
2. Бахтин М. Д. Культурное пространство // Вестник Восток. Кав. ГТУ [«Гуманитарные науки»] / Восточно-Кавказский гос. техн. ун-т, 2004. – № 2. – С. 1-8.
3. Белянин В.П. Психолингвистические аспекты художественного текста. – М.: Изд-во МГУ, 1988. – 120 с.
4. Бурда О. В. Міфологеми та ідеологеми як специфічні й етно-соціально забарвлені терміносистеми / О.В.Бурда //Проблеми української термінології.– 2002.– №453. – С. 171–174.
5. Гальперин И.Р. Изменчивость контекстно-вариативных форм членения текста. // Русская речь. Текст как целое и компоненты текста. – М.: Наука, 1982. – С. 18-28.
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981. – 139 с.
7. Григорьева О.Н. Цвет и запах власти (семантика ощущений в языке СМИ) // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 37 – 39.
8. Дридзе Т.М. Текст как иерархия коммуникативных программ (информационно-целевой подход). – В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1976. – С. 48-57.
9. Емышева Е. Некоторые особенности ведения переговоров с представителями разных стран // Управление персоналом.– 2000. № 2.– с.25-27
10. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. – М.: Наука, 1982. – 158 с.
11. Зимняя И.А. Смысловое восприятие речевого сообщения. – В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1976. – С. 5-33.

12. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 8
13. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 9
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация: Учеб. пособие для институтов и факультетов иностр. языков. – М.: Высшая школа, 1990. – 152 с.
15. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность. – М.: Наука, 1987. – 263 с.
16. Кацнельсон С.Д. Предисловие // История лингвистических учений. Древний мир. / Ред.: А.В. Десницкая, С.Д., Кацнельсон – Л.: Наука, 1980. – С. 3-6.
17. Колшанский Г.В. Контекстная семантика. М.: Наука, 1980. – 149 с.
18. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
19. Коротченко Т. В. Переводческие стратегии в англоязычной культуре середины XX в. // Молодой ученый. — 2011. — № 9. — С. 117-119.
20. Крюков А.Н. Понимание как переводческая проблема. // Перевод и интерпретация текста. Сб науч. работ Ин-та языкознания АН СССР. М., 1988. – С. 65-75.
21. Куайн У. В. Слово и объект. – М.: Логос Праксис, 2000. – 386 с.
22. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 256–271.
23. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 272–309.
24. Левин Ю.Д. Проблема переводной множественности. // Литература и перевод: проблемы теории. М.: Прогресс, Литера, 1992. – С. 213-224.
25. Левицкая Т.Р., Фитерман А. Н. Проблемы перевода (на материале современного английского языка). – Москва: Междунар. отношения, 1976. – 206 с.
26. Леонтович О. А. Введение в межкультурную коммуникацию: учеб. / Леонтович О. А. – М. : Гнозис, 2007. – 368 с.
27. Леонтьев А.А. Психолингвистических единицы порождения речевого высказывания. – М.: Наука, 1969. – 307 с.
28. Матвеева Л.В. Полиmodalность и полисемантность языка и грамматики телекоммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 41 – 42.
29. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода – М.: Московский Лицей, 1996. – 208 с.
30. Моисеев М.Д. Английский лексика. Правильный выбор слова, – М.: Аквариум, 1996.

31. Москаленко М. Тисячоліття: переклад у державі слова // Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі. — Київ: Дніпро, 1995. — С. 5-38.
32. Мушніна О.О. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот як проблема перекладу (на матеріалі англійських науково-технічних та художніх текстів) // Філологічні студії. — Луцьк, 2004. - № 1 (25). — С. 61-67.
33. Мушніна О.О. Особливості відтворення артиклів у перекладі науково-технічної та художньої прози // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. Зб. наукових праць. — К.: Київський університет, 2005. — Вип. XI. — С. 49-53.
34. Паршин А. Теория и практика перевода. — М.: Русский язык, 2000. — 161 с.
35. Петренко В.Ф. Психосемантика сознания. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988. — 208 с.
36. Петренко В.Ф. Психосемантический аспект массовых коммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. — М.: Изд-во МГУ, 2001. — С. 44 — 47.
37. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. — М.: рефл-бук, 2001. — 656 с.
38. Прокопенко, А. В. Конфліктні стратегії політдіяча в аспекті стратегій перекладу (на основі американського політінтерв'ю) // Філологічні трактати. — 2012. — Т. 4, № 2. — С. 82-88.
39. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. — Москва: Междунар. отношения, 1974. — 216 с.
40. Сорокин Ю.А. Проблема перевода с психолінгвістическої точки зрення. — Тетради перекладача, № 21. — М.: Высшая школа, 1984. — С. 14-17.
41. Спивак Д.Л. Лингвистика измененных состояний сознания. — М: Наука, 1986. — 92 с.
42. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова. — Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1979. — 156 с.
43. Тороп П. Тотальный перевод. — Тарту: Издательство Тартуского ун-та, 1995. — 220с.
44. Урманцев Ю. А. О формах постижения бытия // Вопросы философии. — 1993. — № 4. — С. 89-105.
45. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. — 272 с.
46. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. — 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение . [Электронный ресурс]: Библиотека Дурова. — Режим доступа: [http //library.durov.com/Komissarov-089.htm](http://library.durov.com/Komissarov-089.htm)
2. Перевод художественных текстов: проблема национально-культурной специфики [Электронный ресурс]: Канал ресурсов бизнеса. — Режим доступа: <http://krb.in.ua/?p=1708>
3. О специфике перевода названий фильмов [Электронный ресурс]: Kinofilms. — Режим доступа: <http://www.kinofilms.ua/info/7>
4. Бондарчук Л.Й. Лексико-семантические трансформации англо-украинского переклада фахової лексики з економіки [Електронний ресурс]: . — Режим доступа: <http://eprints.zu.edu.ua/2236/1/06blifle.pdf> 11

Питання до самоперевірки та для самоконтролю.

1. Художній переклад і його особливості.
2. Відомі українські перекладачі початку 20-го століття.
3. Українські перекладачі Біблії.
4. Відомі сучасні українські письменники.
5. Відомі сучасні німецькі письменники.
6. Шляхи передавання значення національної лексики.
7. Граматичні трансформації при перекладі: перестановки, заміни членів речення та частин мови, додавання та вилучення слів.
8. Комплексні граматичні трансформації.
9. Структурна обумовленість граматичних трансформацій.
10. Взаємозалежність синтаксичних і лексико-семантичних перетворень при перекладі вислову.
11. Перетворення ускладненого речення у складне та низку простих речень.
12. Трансформація складного речення у просте або низку простих речень.
13. Шляхи подолання інверсії в реченні при перекладі.
14. Граматичні і стилістичні процеси визначеної трансформації.
15. Граматичні і стилістичні процеси передбаченої трансформації.
16. Шляхи передавання у перекладі пасивного стану.
17. Переклад фразеології. Переклад прагматичних ідіом. Переклад прислів'їв.
18. Вживання іншомовних слів у перекладі.
19. Переклад діалектної лексики.
20. Прагматична адаптація тексту перекладу.
21. Передавання непрямих мовленнєвих актів у перекладі.
22. Засоби і прийоми перекладу мовних одиниць у тексті.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ПЕРЕКЛАДУ

1. Клавдія Дате – відома німецька перекладачка.
2. Відома німецька перекладачка Сабіна Штьор.
3. Відома німецька перекладачка Каті Бруннер.
4. Галина Петросаняк і її переклади з німецької мови.
5. Відома українська перекладачка Наталка Сняданко.
6. Тарас Прохасько – перекладач і філософ.
7. Відома українська перекладачка Софія Онуфрів.
8. Талановита родина перекладів. Юрко і Тарас Прохасько.
9. Відомий німецький перекладач Александр Кротахвіл.
10. Фальшиві друзі перекладача в перекладі.
11. Біблія мовами світу.
12. Переклад як мистецтво і наука.
13. Переклад соціально-політичної лексики.
14. Переклади поезій Л. Українки мовами світу.
15. Переклади сучасних українських поезій мовами світу.
16. Г.Кочур – перекладач
17. Переклад НТ текстів.
18. М.Рильський – перекладач.